

Temsil ve Hâl Dili

Temsil ve Hâl Dili Ne Demektir?

Temsil ve hâl dili, bir tebliğ insanının düşüncelerini duruşuyla, hâl ve tavırlarıyla anlatması, anlattığı şeyleri önce kendisinin yaşamaması ve örnek bir hayat ortaya koymasındır. İnsanlara hak ve hakikati en güzel anlatma şekillerinden birisi temsildir. İnsan, anlatmaya çalıştığı hususlardan ne kadar istifade edebilmişse onu bizzat hareketleriyle de göstermesi önemli bir esastır.

Gerçek yiğitlik temsildir. Kur'ân ve iman hakikatlerini anlatmayı kendisine rehber edinen bir insan, anlattıkları ile çelişik bir hayat yaşamaması gerekir. Olumlu ve müspet davranışların, temsil mevkiinde bulunan insanlar tarafından ortaya konulması, o insanın muhatabına karşı tesirli olması açısından çok önemlidir. Yani bir insan namazı anlatıyorsa öyle bir namaz kılmalı ki, dışarıdan ona bakanlar, “Bu zatın hiç bir şeyi olmasa, sadece şu namazı onun hak çizgide olduğunu gösteriyor.” demelidirler. Hatta ona dışarıdan bakan insanlar tam inanmasalar bile onun bu namazının dikkate alınması gerektiğine inanmalıdırlar.

Tebliğ ve irşâd görevini, kendisine vazife edinen kutluların, anlattıkları şeyleri önce kendilerinin yaşamaması gerekir. Bir tebliğ insanı sözüyle özünün bir olmasına, temsil keyfiyetinde zafiyet göstermemeye azami dikkat etmeli, sözlerinin tesirli olması açısından anlattığı şeyleri önce kendisi yaşamalıdır.

Efendimiz'in Temsili, Tebliğinden Önce Geliyordu

Peygamber Efendimiz'in hayatına baktığımızda, Efendimiz'in temsiliinin tebliğinden bir adım önde olduğunu görüyoruz. O, anlattığı hakikatları öyle temsil ediyordu ki, O'na bakan bir insan, başka hiçbir delile ihtiyaç duymadan

Cenâb-ı Hakk'ın varlığına kanaat getirirdi. Hatta çok defa sadece O'nu görmek, O'nun peygamberliğini kabul etmeye yetiyordu. Abdullah b. Revâha, “Eğer O, apaçık mucizelerle gelmiş olmasaydı, sadece O'nu görmek, O'na inanmaya yeterli sayılırdı.” derken bu hakikati ne güzel dile getirir.

O'nun hâl dili öyle etkileyici idi ki Abdullah b. Selâm gibi bir Yahudi âlimi, sadece bir kere O'nu görmekle: “Bu simada yalan yok, bu simanın sahibi ancak Resûlullah olabilir.” diyerek iman etmişti.

O, insanları Allah'a kulluğa davet ederken en güzel kulluğu kendisi temsil ediyor, ayakları şişinceye kadar namaz kılıyordu. Bir gün kendisine, gelmiş ve geçmiş bütün günahlarının affolduğu hatırlatılıp “Kendini niçin bu kadar zahmete sokuyorsun?” dendiğinde “Rabbime şükreden bir kul olmayayım mı?” cevabını veriyordu.

O, isteseydi krallar gibi yer, içer ve yaşardı. Zaten böyle bir hayat O'na daha Mekke'de iken teklif de edilmişti. Ancak O, dini uğruna, çileli bir hayatı, rahat bir hayata tercih etmişti. O'nun, bu sade yaşayışıydı ki, kitleleri kendisine yönlendiriyordu.

O, kendi şahs yaşantısında, sadelerden sade bir hayat yaşıyordu. Daha doğrusu O, yaşamıyor, yaşatıyordu. Zaten O'nun, bütün ruhlara girip, gnllerde taht kurmasının sırrı da bu şekilde bir temsil keyfiyetinden değil miydi?

Tebliğ vazifesini iř edinenlerin, Allah Resl'nn bu tavır ve hareketlerinden alacakları çok dersler vardır. Gönüllere girmenin, başkalarına tesirli olmanın ve kalblere taht kurmanın tek şartı, Allah Resl'nn yaptığı gibi, söylenen her şeyi, evvel söyleyenin kendisinin yaşamış olmasıdır.

Dilin Sussun, Hlin Konuşsun!

İşlm'da esas olan ameldir, davranıştır. İnsanlara tesir eden husus da hâl ve tavırlardır. Esasında başkalarına hak ve hakikatleri ulaştırmada kullanılması gereken dil de külden ziyade Müslümanın hâl dili olmalıdır. Hidayete eren kimselerin, İşlm'a koşmalarının arkasında sözden daha güçlü bir lisan vardır ki, o da İşlm'ın, temsil yoluyla seslendirilen ruh hayatıdır. Hz. İsa'nın havarileri de Ashb-ı Kirm efendilerimiz de değişik milletlerle temasa geçtikleri ve onlara hak ve hakikati anlattıkları dönemlerde o milletlerin dillerini bilmiyorlardı, onların kltrlrine de yabancıydılar. Fakat hâl, tavır ve davranışlarıyla o insanların sinelerinde yer etmeyi başardılar.

Öyleyse, bir müminin hli, daima dilinin önünde olmalı, tavır ve davranışlar sözlere yn vermelidir ki hem Allah nezdinde yalancı olmasın hem de insanlar nazarında kendi itibarına dokundurmasın.

Dinimizde doğru görünme değil “doğru olma”, doğru söyleme ve telkin etme değil, “doğru yaşama ve tatbik etme” önemlidir. Dolayısıyla, tesirli olma anlatılanları yaşamaya bağlıdır. Tesir sözlerde değil, o sözlerin hle tercüman olmasında ve Allah rızası gözetilerek sylenmesindedir.

Madem Söylüyorsunuz, yleyse Yapın

Bir insan dn emirleri ne kadar yerine getiriyor, yasaklardan ne kadar kaınıyorsa, Allah nezdinde o ölçüde kadar kıymeti vardır ve kıymeti ölçüsünde de tesir gücü vardır. Hâl ve kl, hakkı tutup kaldırma, onu temsil edip anlatma adına çok önemli iki cepheli bir dildir. Bu iki görünümlü tek dil hakikatle grleyince, onun tesiri müthiş olur. Kl-hâl farklılığına dşmeyenlerin ifadeleri iz bırakıcı ve kalıcıdır.

Gecelerini gafletle geçiren biri, teheccdden, gece namazından bahsederken utanmalı.. namazını huş ve hud ile kılamıyor, Allah'a karşı saygılı davranıp gerekli

mehabet ve mehafeti içinde duyamıyorsa, kamil namazdan dem vurmamalı.. zira, Allah anlatılan hususların tesir gücünü, anlatanın yaşamasına bağlamıştır.

Yaşamak ayrı anlatmak da ayrı birer ibadettir. İkisini birden yapmayan iki günah, birini yapmayan da bir günahla kendini tesirsizliğe mahkum etmiş olur. Yapmadığınız şeyleri söylemeniz, daha doğrusu, söylediğiniz şeyleri uygulamamanız hem ilâhi azabı celb eder, hem tesir gücünüzü kırar, hem de size olan güveni sarsar, anlattıklarınız “kuru bir laf” olarak işitilip unutulur.